

**Verksamhetsberättelse 2014
Medicinska fakulteten**

En genomgång av delmålen finns i bilaga 1.

**Fastställd av fakultetsnämnden vid medicinska fakulteten 2015-03-10
Dnr FS 1.3.3-232-15**

Medicinska fakultetens verksamhetsberättelse 2014

1 Inledning

Allmänt om fakulteten

Medicinska fakulteten består av 13 institutioner och fyra centrumbildningar. Fakulteten ansvarar för utbildningar inom vård- och hälsoområdet och har en omfattande forskning och forskarutbildning inom ett 80-tal ämnesinriktningar. Fakulteten har ca 5 800 studenter inom grundnivå och avancerad nivå och ca 550 studerande på forskarnivå. Fakulteten har ca 1150 anställda varav hälften är lärare.

Den 1 juli fick fakulteten ny ledning och vissa förändringar vidtogs i arbetsordningen, exempelvis bytte Forskningsnämnden namn till Forskningsstrategiska nämnden, Grundutbildningsnämnden bytte namn till Utbildningsstrategiska nämnden. Ett nytt organ under Utbildningsstrategiska nämnden bildades, Programordföranderådet, som består av samtliga ordförandena i programråden och vicedekan för utbildning. Rådet är framförallt ett informationsorgan för utbildningsfrågor på grundnivå och avancerad nivå. För att bereda anställningsärenden bildades ett bemanningsplaneringsutskott, vars främsta uppgift är att ge fakultetsnämnden och dekan ett underlag för beslut om läraranställningar.

Nyckeltal (kalenderårssiffror)	2014	2013	2012	2011	2010
Antal institutioner:	13	13	13	13	13
Antal centrumbildningar (CMTF, UCMM, UCMR, UFBI)	4	4	3	3	3
Antal utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå:	30	28	28	28	28
Antal fristående kurser (HSTK):	197	240	259	351	327
Antal registrerade studenter på grund- och avancerad nivå:	5 820	6 029	5 855	6 007	5 791
- Varav andel kvinnor:	72 %	72 %	72 %	71 %	71 %
Antal helårsstudenter (HSTK):	3 621	3 569	3 480	3 533	3 403
Antal helårsprestationer (HPRK):	3 367	3 405	3 314	3 278	3 292
Prestationsgrad:	93 %	95 %	95 %	93 %	97 %
Antal studenter inom utbildning på forskarnivå:	544	523	524	519	522
- Varav andel kvinnor:	54 %	56 %	56 %	56 %	57 %
Antal anställda:	1 156	1 237	1 172	1 215	1 198
- Varav andel kvinnor:	59 %	59 %	59 %	60 %	60 %
Andel lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet anställda:	47 %	43 %	44 %	42 %	45 %
Andel teknisk/administrativ personal av totalt antalet anställda:	35 %	35 %	34 %	27 %	24 %

Andel disputerade lärare/forskare (enl. nu gällande anställningsordning) av totala antalet lärare/forskare:	85 %	84 %	84 %	82 %	80 %
Ekonomisk omsättning (mnkr):	1 584	1 538	1 498	1 425	1 348
- Varav intäkter av anslag (inkl. ALF och TUA, mnkr):	1 021	1 002	954	955	932
- Varav intäkter av externa bidrag och uppdrag (mnkr): (mnkr):	443	418	408	373	329
- Varav övriga intäkter (främst intern försäljning, mnkr):	120	117	136	97	87
Oförbrukade projektmedel (mnkr)*:	324	324	322	355	377
Myndighetskapital (mnkr):	215	190	188	153	129

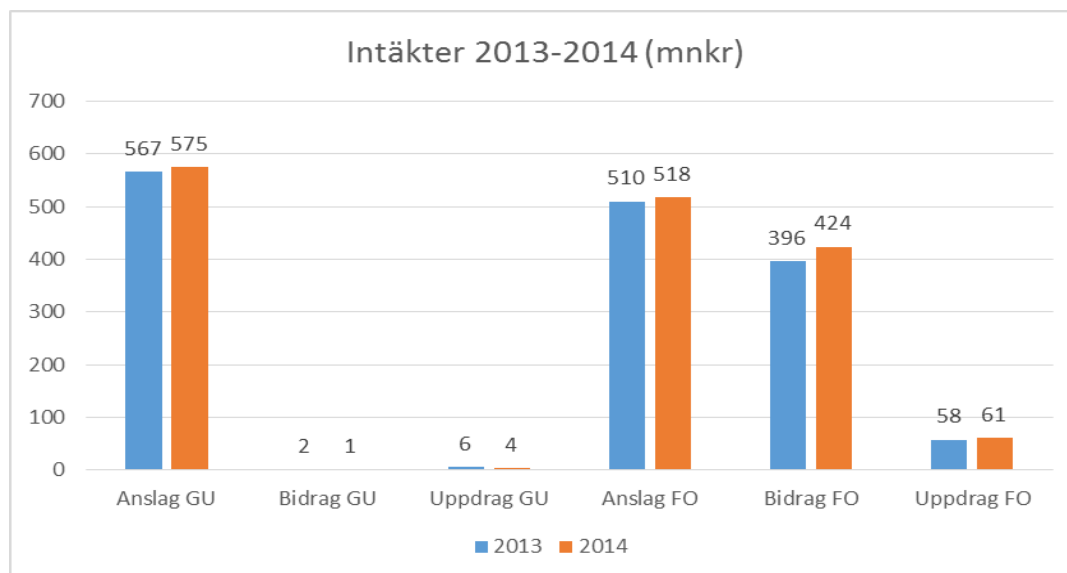
* Not: Inklusiv upplupna intäkter

Tabell 1.1. Källor: Fokus, Primula, Raindance

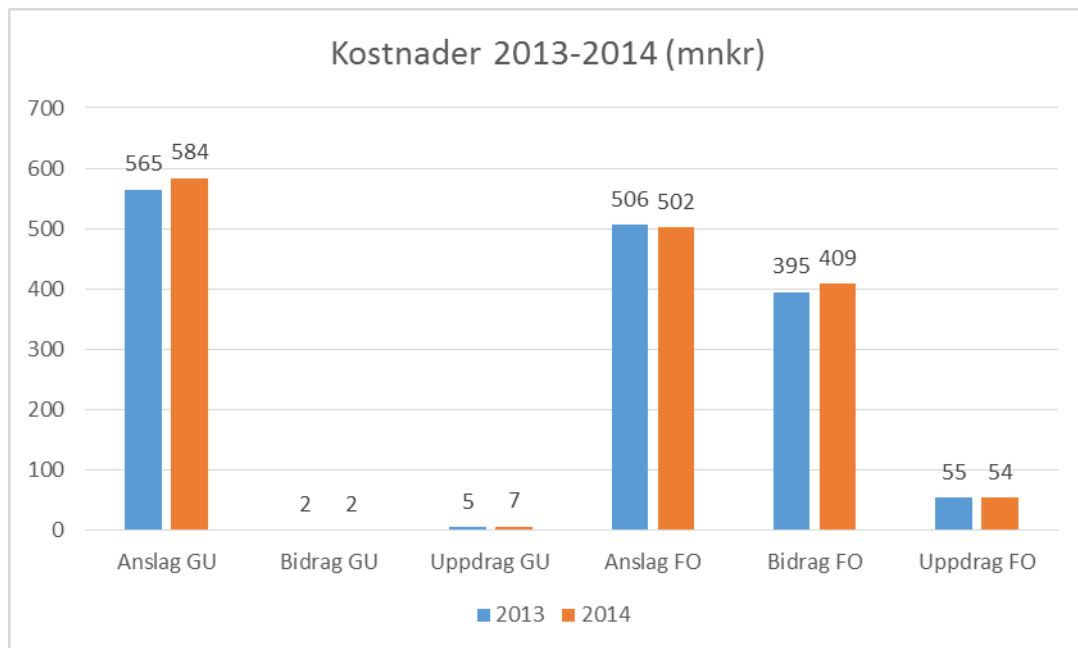
2 Ekonomi

Fakultetens samlade ekonomi

Det samlade ekonomiska resultatet för samtliga verksamheter år 2014 visade ett överskott på 25,9 mnkr, vilket fördelas på 18,1 mnkr på externfinansierad verksamhet och 7,8 mnkr på anslagsfinansierad verksamhet. Av dessa 7,8 mnkr avser dock 16,7 mnkr FO (verksamhet 20 och 21), vilket innebär att GU (verksamhet 10 och 11) visade ett underskott på 8,9 mnkr. Totala intäkter (inkl. ALF/TUA motsvarande 316 mkr) uppgick till 1 584 mnkr, vilket är en ökning med 46 mnkr jämfört med år 2013. Största ökningen sker inom bidragsforskning där intäkterna ökar med 28 mnkr.

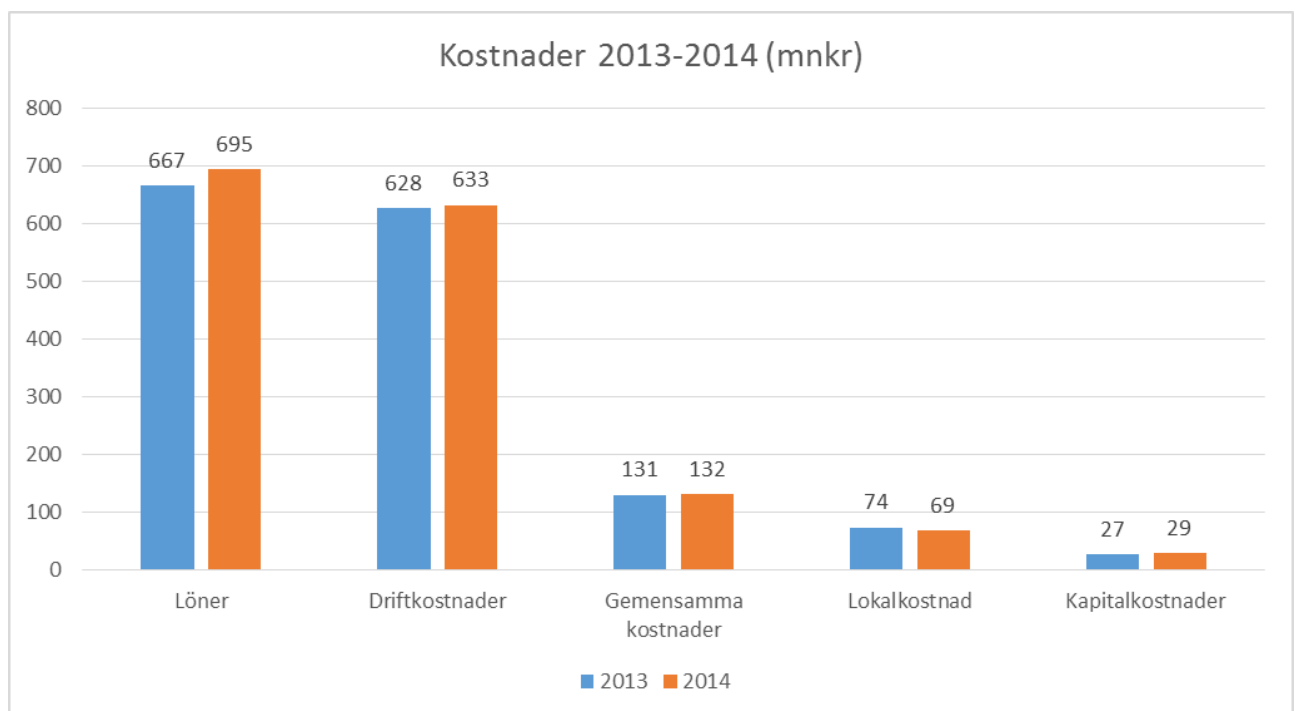

Figur 2.1. Intäkter per verksamhet 2013-2014

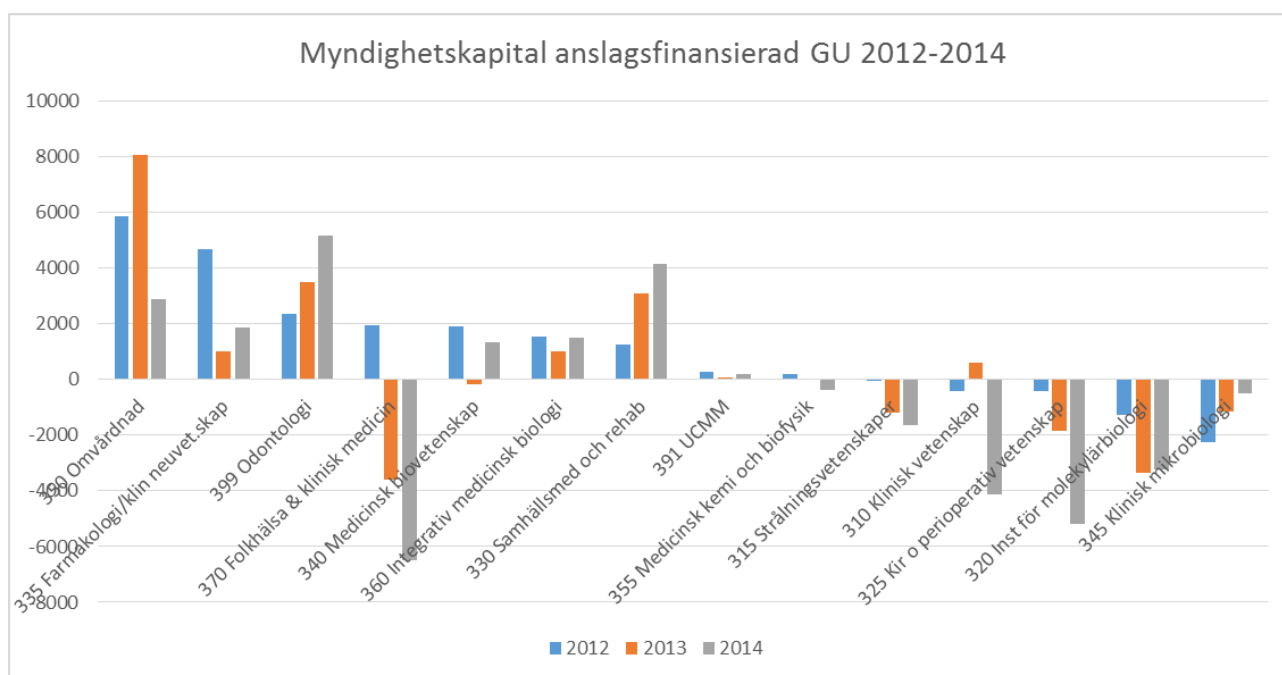
Figur 2.2. Kostnader per verksamhet 2013-2014

Kostnadsökningarna är störst inom anslagsfinansierad grundutbildning och bidragsforskning. Fakultetens största utgifter avser personalkostnader.

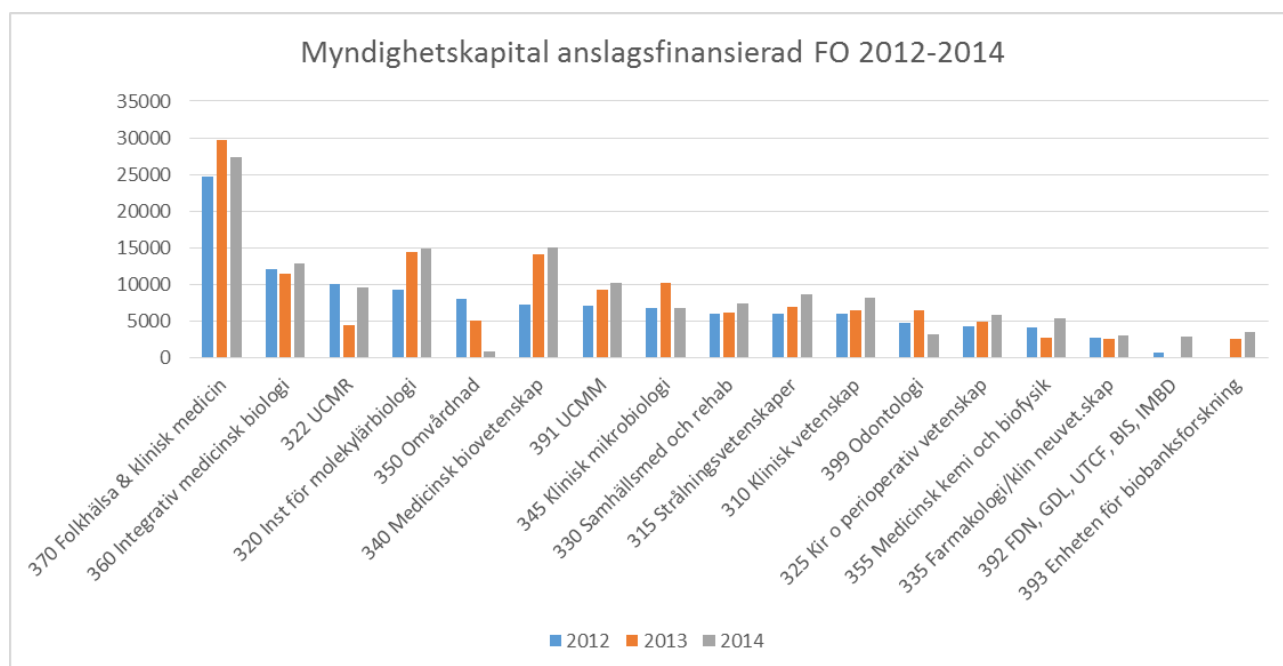
Figur 2.3. Fördelning av kostnader 2013-2014

Inom anslagsfinansierad grundutbildning hade fakulteten vid utgången av år 2014 ett myndighetskapital på totalt 42,8 mnkr. Ackumuleringen av kapital inom grundutbildning på fakultetsgemensam nivå har fortsatt öka de senaste tre åren till 47,1 mnkr vid utgången av 2014. Institutionernas sammanlagda myndighetskapital inom anslagsfinansierad grundutbildning är -4,3 mnkr, vilket är en minskning med 10,4 mnkr jämfört med år 2013.

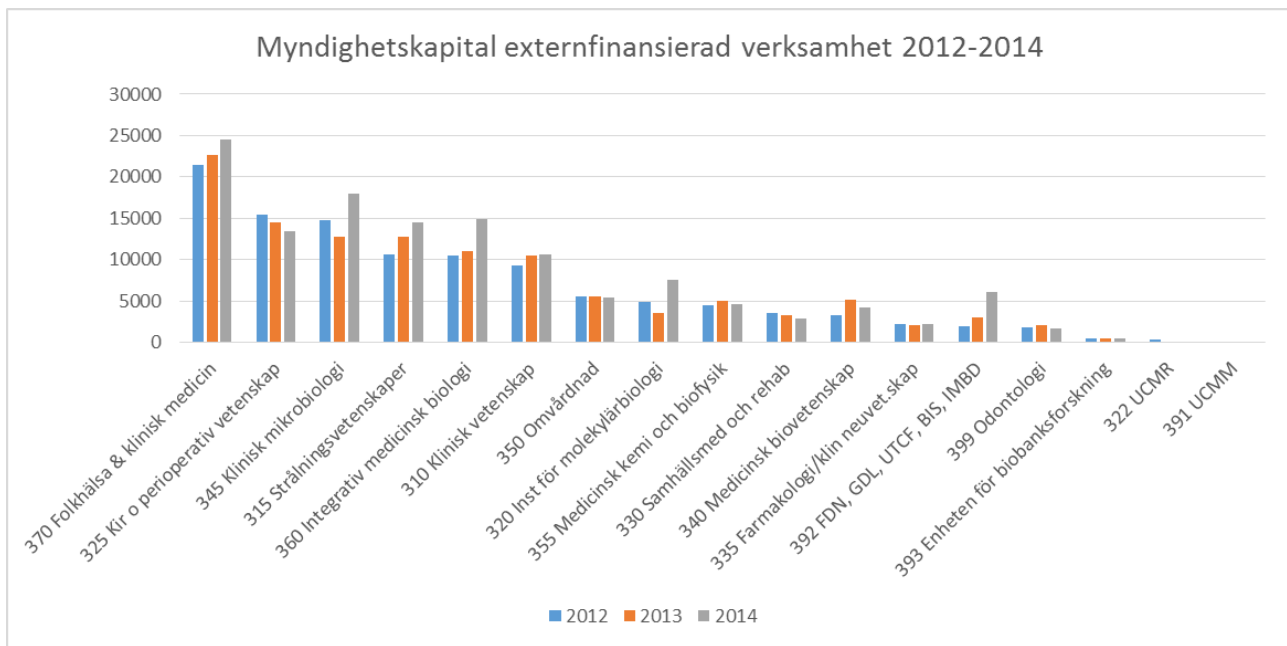
Figur 2.4. Myndighetskapital per institution 2012-2014 anslagsfinansierad grundutbildning

Inom anslagsfinansierad forskning har fakulteten totalt vid utgången av år 2014 ett myndighetskapital på 51,3 mnkr, vilket fördelar sig med - 94,2 mnkr på fakultetsgemensam nivå och 145,5 mnkr på institutionerna. Detta innebär att institutionernas myndighetskapital ökat med 7,6 mnkr jämfört med år 2013.

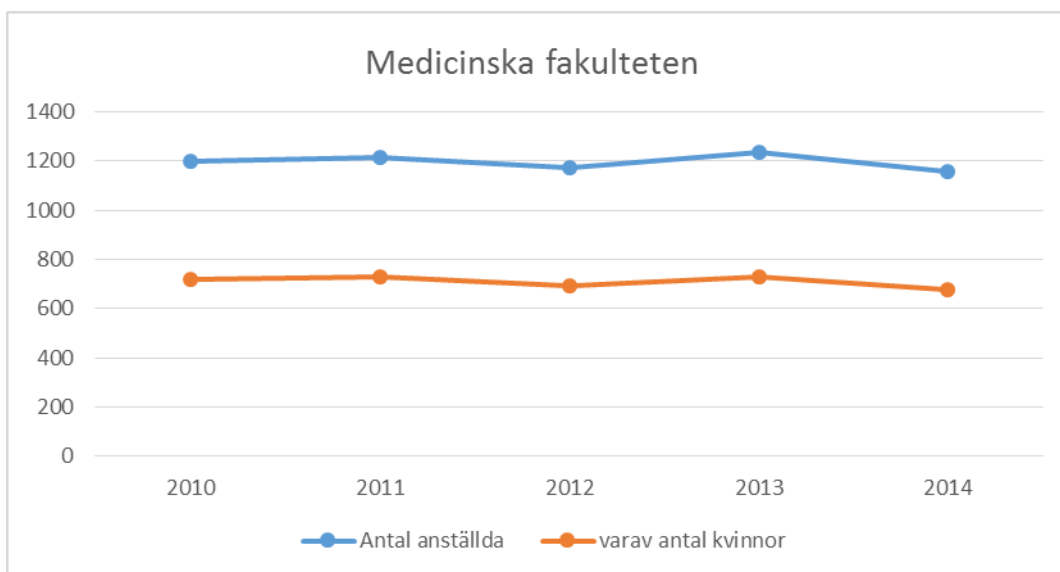
Figur 2.5. Myndighetskapital per institution 2012-2014 anslagsfinansierad forskning/forskarutbildning

Mer än hälften av fakultetens totala myndighetskapital kommer från verksamheterna bidrag/uppdrag inom grundutbildning och forskning (56 %). Totalt har fakulteten ett myndighetskapital från bidrags- och uppdragsverksamheterna (grundutbildning enligt verksamheterna 12 och 13 samt forskning enligt verksamheterna 22 och 23) på 120,8 mnkr. Fakultetsgemensam nivå har ett ackumulerat underskott motsvarande 10,5 miljoner och institutionerna tillsammans har ett positivt myndighetskapital från dessa verksamheter som vid utgången av år 2014 uppgick till 131,3 mnkr.

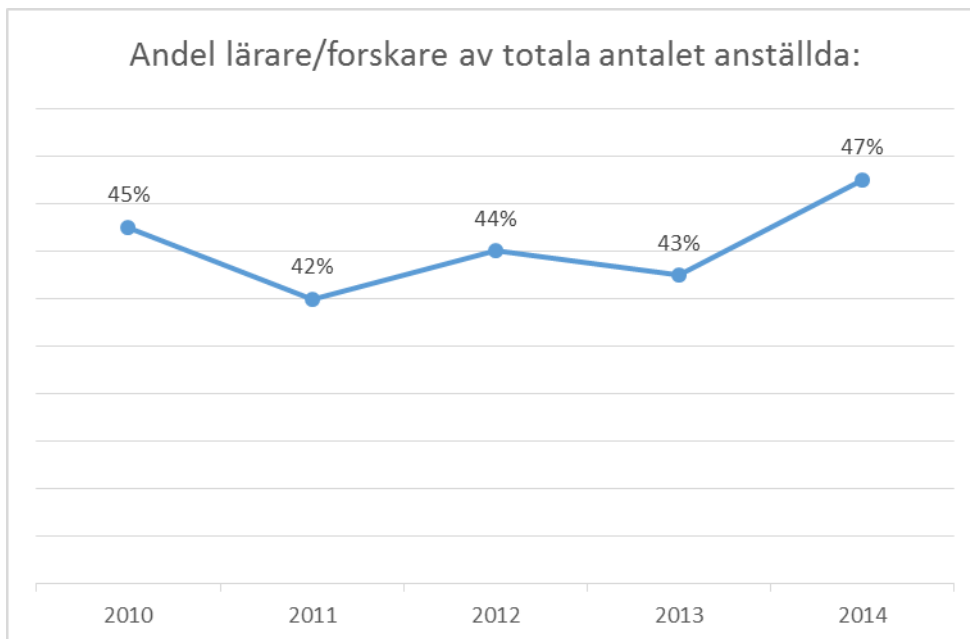
Figur 2.6. Myndighetskapital per institution 2012-2014 externfinansierad verksamhet

3 Personal och anställning

Tabell 3.1. Antal anställda under år 2010-2014

Totalt fanns i oktober 2014 1156 anställda inom fakulteten, vilket motsvar 1008 heltidsekvivalenter, varav 59 % kvinnor. Antalet anställda har minskat jämfört med föregående år.

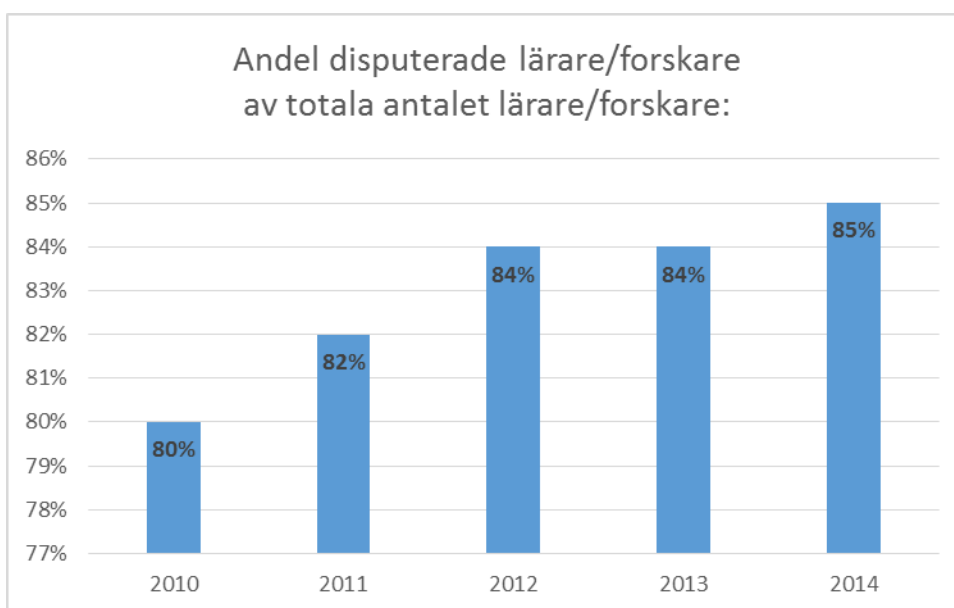

Tabell 3.2. Andel lärare/forskare av totala antalet anställda under år 2010-2014

Oktober 2014 var andelen lärare/forskare av totala antalet anställda 47 %, vilket är en ökning sedan förra året.

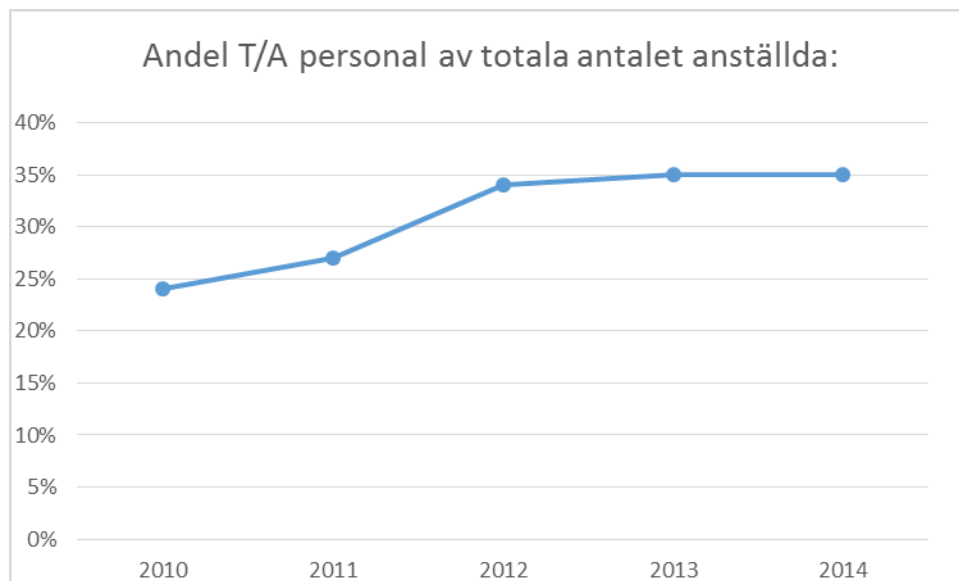
Meriteringsanställningar

Fakulteten står inför stora pensionsavgångar de närmaste åren och planering för kompetensförsörjning har under året pågått i fakultetens Bemanningsplaneringsutskott. Ett antal meriteringsanställningar i form av 12 biträdande lektorat har utlysts under 2014. Ett antal av meriteringsanställningarna har tillsatts efter förslag från fakultetens anställnings- och docenturnämnd och kvarvarande anställningar bereds. Fakultetens förhoppning är att genom utlysning av meriteringsanställningar kunna säkra återväxten av lärare/forskare inom svårrekryterade ämnen.

Tabell 3.3. Andel disputerade lärare/forskare av totala antalet lärare/forskare under år 2010-2014

Oktober 2014 var andelen disputerade lärare/forskare av totala antalet lärare/forskare 85 %. Under perioden 2010-2014 kan en ökning av andelen noteras varje år förutom år 2013.

Tabell 3.4. Andel teknisk/administrativ personal av det totala antalet anställda under år 2010-2014

I oktober 2014 var andelen teknisk/administrativ personal av det totala antalet anställda 35 %. Denna nivå är i stort sett oförändrad sedan år 2012. I kategorin ingår all personal förutom läraranställningar i den nu gällande anställningsordningen. I denna kategori ingår även viss disputerad forskande personal såsom förste forskningsingenjör och förste forskningsassistent.

4 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskningsstrategiska nämnden (FON) och Forskarutbildningsutskottet (FUT)

Under 2014 har Forskningsstrategiska nämnden och Forskarutbildningsutskottet tillsammans bl.a. arbetat med:

- Forskaraspirantverksamheten, som påbörjades 2011 är en satsning för att ge möjlighet att prova på forskning parallellt med grundutbildningsstudier, har varit mycket lyckosam. Syftet är att ge en bred inblick i medicinsk forskning och att vara en god grund för fortsatt forskarutbildning. Hittills har sex forskaraspiranter antagits till forskarutbildning.
- Arbetet med att stödja och utveckla temamiljöer och forskarskolor för doktorander och postdocs har fortsatt med utökat stöd till kurser, seminarier och symposier/möten.
- Årliga utlysningar av medel för sabbatical har etablerats och två av fakultetens forskare/lärare kommer att genomföra forskningsabbaticals vid utländska universitet.
- Forskningsinfrastruktur. FON har utlyst medel till medeldyr utrustning och har utsett en infrastrukturgrupp på fakulteten och representanter i universitetets forskningsstrategigrupp.
- Utlyst och beslutat om fördelning av forskningsresurser som bioteknikmedel (5 bidrag) och om resurser för samfinansierat studiestöd till forskarutbildning (totalt 16 bidrag, varav 3 som tilldelats deltagare i forskaraspirantverksamheten).
- Utlyst och beslutat om medel för minisymposier.
- Utarbetat målsättningar i form av kontrakt för forskning och forskarutbildning.
- Utarbetat delmål för forskarutbildning.

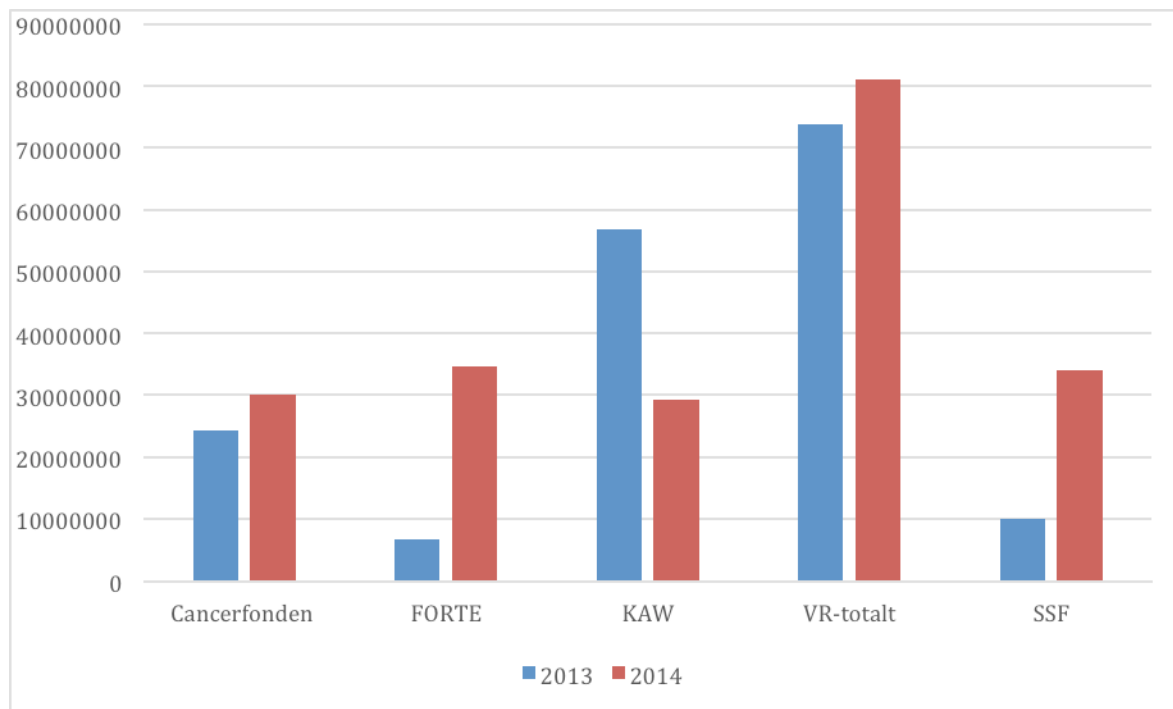

- Utökad stöd till forskarutbildningskurser och samarbete och samordning av kurser med teknisk-naturvetenskapliga fakulteten.
- Påbörjat arbete för att göra om fakultetens introduktionsdag till en nätburen obligatorisk forskarutbildningskurs.
- Stöd till institutionerna i uppföljning av doktornaders individuella studieplaner och uppföljning av de nationella målen.
- Stöd till karriärplanering. Fakulteten har arrangerat informationsmöten om internationell postdoc och utsett en arbetsgrupp med uppdrag att hitta former för stöd till karriärplanering. Ny forskarutbildningskurs om att skriva ansökningar.
- Genomfört en utredning gällande portfolio för doktorander.
- Infört en framstegspremie i samband med genomfört mittseminarium med syfte att ge doktoranden internationella vetenskapliga erfarenheter och att stärka nätverksbyggande. Medlen kan användas till resor för att presentera resultat vid internationella konferenser eller för en forskningsvistelse i en annan forskargrupp.
- Genomfört en utredning om former för publikationspremier till institutionerna för att främja kvaliteten i forskningen.
- Representerat fakulteten vid nationellt möte i Stockholm samt i olika universitetsgemensamma grupper.

Forskningsanslag till medicinska fakulteten

2014 beviljades 14 forskare vid Medicinska fakulteten anslag från Vetenskapsrådet

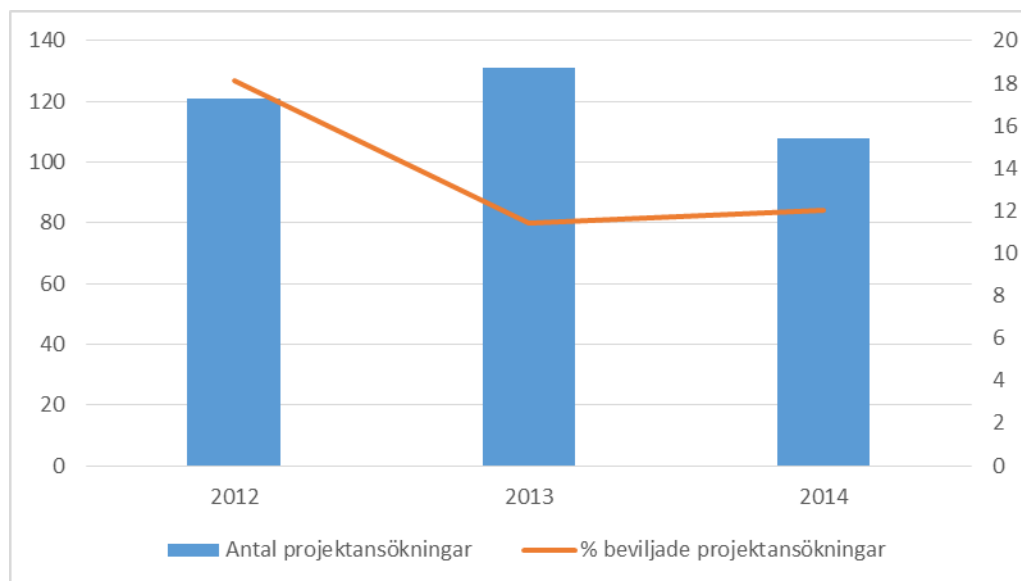
De sammanlagda anslagen från Cancerfonden, Forte, SSF, liksom VR-anslagen ökade något 2014 jämfört med 2013. Bidragen från KAW stiftelserna minskade 2014, här har dock bara bidrag med huvudsökande från fakulteten medräknats. Totalt har erhållna externa bidrag ökat något från 2013 till 2014.

Figur 4.1. Erhållna bidrag till medicinska fakulteten, 2013-2014. Källa: Bidragsbeslut från sagda anslagsgivare.

Under 2013 beviljade Vetenskapsrådet fler femåriga anslag än tidigare, vilket fick till följd att det sammantaget blev färre anslag som beviljades. Detta avspeglas i Figur 4.2, som visar antalet projektansökningar till VR-MH, under 2012-2014. Den högra lodräta axeln avspeglar procentsatsen av dessa projektansökningar som beviljades. Figur 4.2 visar också antalet

ansökningar som medarbetare vid medicinska fakulteten lämnar in till Vetenskapsrådet varje år.

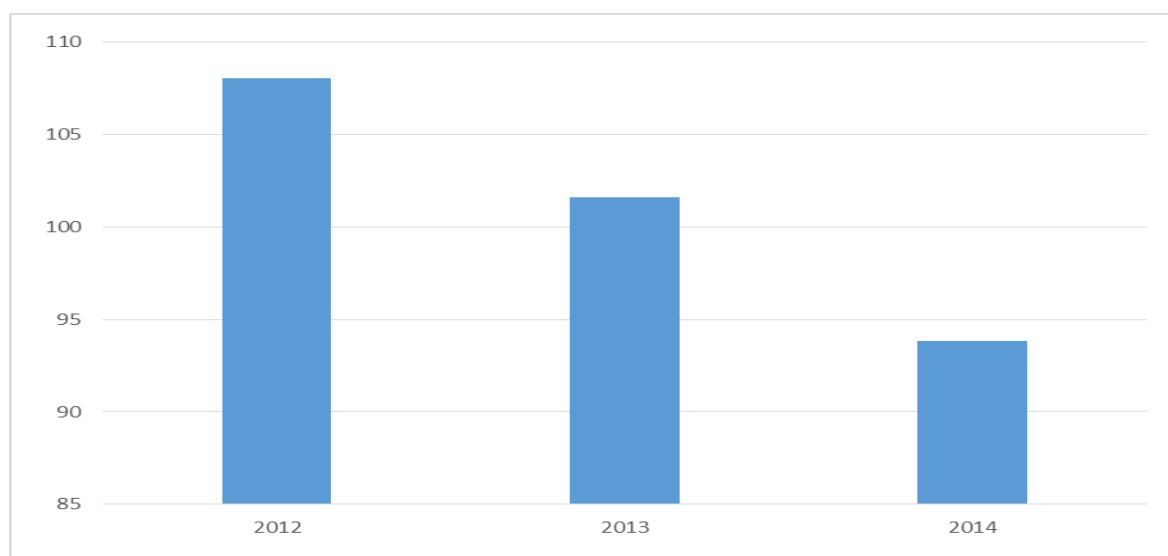

Figur 4.2. Antal projektansökningar till VR 2012-2014 och procent beviljade projektansökningar samma år. Källa; Ärendelista från diariet, och bidragsbeslut från VR 2012-2014.

I figur 4.3 återges antalet författarfractioner per institution så som de publicerades i DiVA under åren 2012-2014. Det återspeglar i vilken utsträckning forskare vid de olika institutionerna och centrumbildningarna har publicerat i form av artiklar i tidskrifter och antologier, samt i vissa fall i bokform. Författarfractionerna anger bara de publikationer som blivit referegranskade. I figuren återfinns även genomsnittlig publikationsnivå enligt det Norska systemet.

Medicinska fakulteten 2013 - 2014	År	
	2013	2014
Institutionen för farmakologi och klinisk neurovetenskap	39,1	28,6
Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin	167,8	198,5
Institutionen för integrativ medicinsk biologi (IMB)	26,2	26,1
Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap	47,5	53,5
Institutionen för klinisk mikrobiologi	17,4	19,5
Institutionen för klinisk vetenskap	56,9	50,6
Institutionen för medicinsk biovetenskap	26,3	25,1
Institutionen för medicinsk kemi och biofysik	11,4	13,8
Institutionen för molekylärbiologi (Medicinska fakulteten)	15,3	18,7
Institutionen för odontologi	24,7	21,8
Institutionen för omvårdnad	38,1	43,4
Institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering	46,6	33,5
Institutionen för strålningsvetenskaper	35,7	30,9
Molekylärinfektionsmedicin (MIMS)	5,4	6,0
Umeå Centre for Microbial Research (UCMR)	4,4	3,6
Umeå centrum för funktionell hjärnavbildning (UFBI)	2,1	5,3
Umeå centrum för molekylär medicin (UCMM)	6,2	5,2
Enheten för biobanksforskning	2,1	1,8

Källa; DiVA, Planeringsenheten.

Figur 4.4. Summa författarfraktioner i Nivå två tidskrifter, 2012-2014. Källa: DiVA.

Medicinska fakultetens forskare publicerar både i tidskrifter som rankas som 1 och 2 enligt den s.k. Norska listan. Nedanstående figur visar att antalet författarfraktioner i tidskrifter som rankas som 2 i Norska listan minskade från 2012-2013, och minskade ytterligare fram till 2014. Detta kan i viss mån bero på att institutionerna ännu inte hunnit lägga in alla artiklar i DiVA, men det kan också bero på förändringar i den Norska listan (som uppdateras varje år).

Docenturer

Antalet utsedda docenter fortsätter att öka för medicinska fakulteten, från 18 år 2013 till 20 år 2014.

Antal antagna doktorander 2014

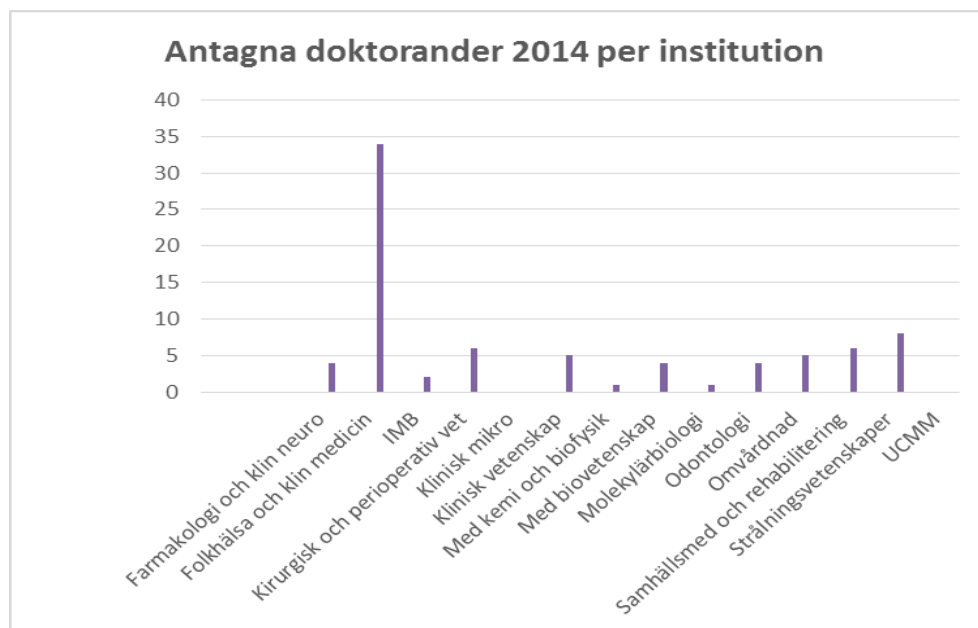
Under 2014 har 86 personer antagits till utbildning på forskarnivå, 51 kvinnor (59%) och 35 män (41%). Antal antagna personer har pendlat under de senaste åren, 2013 antogs 129 personer och 2014 har fakulteten endast antagit 86 personer. En trolig förklaring till denna relativt stora minskning är den generellt högre kostnaden för att anställa doktorander.

Under de senaste åren har könsfördelningen bland fakultetens doktorander varit relativt jämn med tendens mot att allt fler kvinnor antas till utbildning på forskarnivå. 2013 års statistik visade att för första gången sedan 2010 hade fakulteten antagit fler män än kvinnor till utbildning på forskarnivå. 2014 års siffror visar att det återigen antagits klart fler kvinnor än män.

Antal antagna doktorander per fakultet och år

	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Humanistisk fakultet</i>					
Kvinna	17	9	28	3	19
Man	11	4	16		16
	28	13	44	3	35
<i>Samhällsvetenskaplig fakultet</i>					
Kvinna	26	16	27	19	18
Man	23	29	24	8	14
	49	45	51	27	32
<i>Medicinsk fakultet</i>					
Kvinna	41	66	52	63	51
Man	48	55	50	66	35
	89	121	102	129	86
<i>Teknisk-naturvetenskaplig fakultet</i>					
Kvinna	30	25	29	17	16
Man	53	27	28	35	32

Tabell 4.5. Totalt antal antagna doktorander 2010-2014. Källa: FOKUS.

Antal antagna doktorander 2014 uppdelade på institution

Figur 4.6. Antagna doktorander 2014 per institution. Källa: Fakultetsregister.

Antal aktiva doktorander 2014

Under 2014 hade medicinska fakulteten 544 aktiva forskarstuderande, vilket motsvarar 43% av universitetets totala antal aktiva doktorander. 54% av fakultetens aktiva doktorander var kvinnor. De senaste åren har antalet aktiva doktorander varit relativt konstant, drygt 520, med en något större andel kvinnliga doktorander. Antalet doktorander med en aktivitet på >10% var 518.

Antal aktiva doktorander per fakultet med könsfördelning

Fakultet/motsvarande	Kvinna	Man	Total
	Antal doktorander	Antal doktorander	Antal doktorander
Humanistisk fakultet	96	63	159
Samhällsvetenskaplig fakultet	128	104	232
Medicinsk fakultet	292	252	544
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet	131	186	317

Tabell 4.7. Totalt antal aktiva doktorander på forskarnivå. En aktiv doktorand definieras som den som har en aktivitet över 1 procent. Källa: FOKUS.

Antal doktors- och licentiatexamina 2014

Under 2014 avlades 69 doktorsexamina och 3 licentiatexamina vid den medicinska fakulteten. Antalet doktors- respektive licentiatexamina har legat relativt konstant under de senaste åren. Dock syns en minskning för 2014, om detta är en trend får kommande års statistik visa. 40 kvinnor och 29 män avlade doktorsexamen och 2 kvinnor och 1 man avlade licentiatexamen.

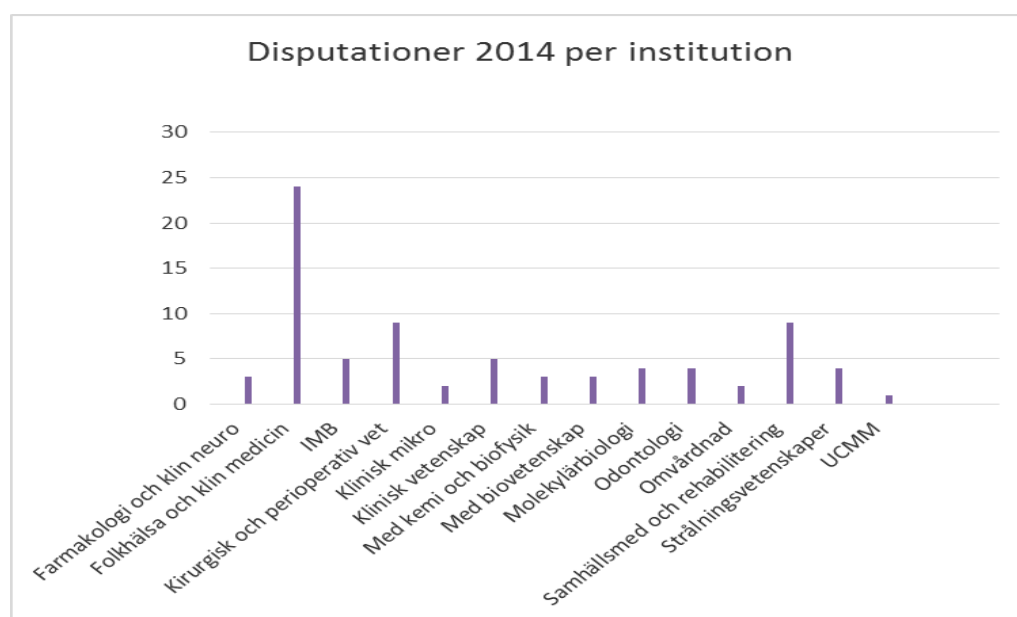
Antal forskarutbildningsexamina

	2010	2011	2012	2013	2014
Humanistisk fakultet					
Filosofie doktorsexamen	22	10	8	13	11
Filosofie licentiatexamen	1			3	8
Humanistisk fakultet Total	23	10	8	16	19

Samhällsvetenskaplig fakultet					
Ekonomie doktorsexamen	3	5	1	2	2
Ekonomie licentiatexamen	1	1	1		
Filosofie doktorsexamen	39	28	36	32	18
Filosofie licentiatexamen	2	5			7
Juris doktorsexamen		1	1	3	2
Samhällsvetenskaplig fakultet Total					
	45	40	39	37	29
Medicinsk fakultet					
Filosofie doktorsexamen	5	6	12	8	8
Filosofie licentiatexamen			1	1	
Medicine doktorsexamen	80	72	68	71	58
Medicine licentiatexamen	2	4	2	2	3
Odontologie doktorsexamen	1	4	2	2	3
Teknologie doktorsexamen		1		2	
Medicinsk fakultet Total					
	88	87	85	86	72
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet					
Filosofie doktorsexamen	35	44	42	29	33
Filosofie licentiatexamen	5	6	5	8	8
Teknologie doktorsexamen	6	10	6	4	9
Teknologie licentiatexamen	3		6	4	4
Teknisk-naturvetenskaplig fakultet Total					
	49	60	59	45	54
Totalt Umeå universitet					
	205	197	191	184	174

Tabell 4.8. Antal doktors- och licentiatexamina 2010-2014. Källa: FOKUS.

Antal disputationer 2014 uppdelade på institutionsnivå

Figur 4.9. Antal disputationer 2014 per institution. Källa: UBs disputationsskalender

Fakultetsnämndsbeslut gällande utbildning på forskarnivå

Under 2014 har fakultetsnämnden inte fattat något beslut som specifikt rör utbildning på forskarnivå, däremot har övergripande beslut fattats vad gäller verksamhetsplan och forskningskontrakt. Enligt fakultetens delegationsordning fattas flertalet beslut som rör utbildning på forskarnivå av Forskningsstrategiska nämnden, Forskarutbildningsutskottet eller av studierektor.

5 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Uppföljning av delmål

För utbildning på grundnivå och avancerad nivå är det fokus på arbete kring åtta delmål och för de allra flesta av målen är arbetet i full gång. Några mindre justeringar är genomförda vad det gäller åtgärder för att nå delmålen (se bilaga 1).

Gemensam introduktionsdag termin 1

Under året har två gemensamma introduktionsdagar för nybörjarstudenter genomförts, 4 februari och 16 september. Temat för dessa dagar har varit "Bemötande, om att se sig själva och andra". Vid bägge tillfällena har fakulteten anlitat en psykolog och dramalärare tillika universitetslektor vid Institutionen för pedagogik som föreläsare.

Medicinska fakultetens pedagogiska pris

Anders Hofer, forskare och universitetslärare tilldelades medicinska fakultetens pedagogiska pris 2014. Anders har väldokumenterade pedagogiska insatser vid flera av fakultetens kurser inom olika program. Han har gjort betydande utvecklingsarbeten i flera kurser med bland annat produktion av nytt kursmaterial. Anders har förtjänstfullt genomfört en internetbaserad kurs för gymnasielärare, som skett i samverkan med det omgivande samhället. Han har även mycket aktivt bidragit till ett fakultetsövergripande moment om säkerhet i laboratoriemiljö.

Studiebarometern höstterminen 2014

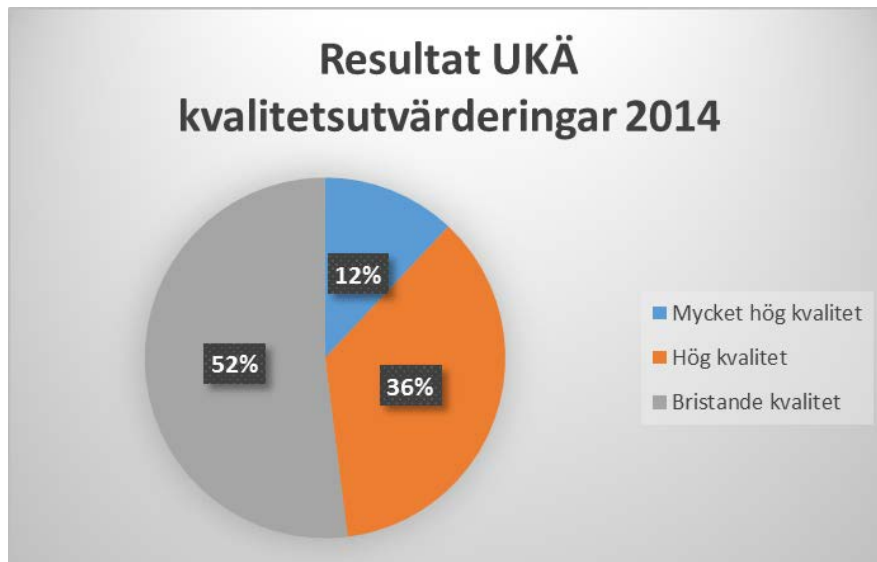
Totalt besvarades enkäten av 448 studenter vid fakulteten på termin 3 alternativt termin 5. Totalt skickades 611 enkäter ut till berörda program och svarsfrekvensen uppgick till ca 68 %.

Studentinflytande

Fakulteten har följt upp arbetet med kurs- och programutvärderingar och samtliga programråd har rapporterat till studenterna hur kurs- och programutvärderingar utförs, återkopplas och följs upp. Programråden har olika struktur på arbetet med kurs- och programutvärderingar men uppföljningen visar att samtliga programråd genomför utvärderingar utifrån fakultetens handläggningsordning för kurs- och programutvärderingar. Fakulteten arbetar också för att ta fram en gemensam alumnutvärdering. Alumnutvärderingar ska ske regelbundet utifrån en upprättad plan.

Universitetskanslersämbetet kvalitetsutvärderingar

Under året har omgång sex av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar genomförts som kan leda till en kandidat-, magister-, master och yrkesexamen. I denna omgång utvärderades flera examina vid fakulteten.

Figur 5.1. Sammanställning av resultat av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärdering år 2014.

Totalt 25 examina har utvärderats vid fakulteten. Av dessa fick biomedicinexamen högsta kvalitet på samtliga examina, kandidat-, magister och master. Nio examina fick hög kvalitet och 13 bristande kvalitet.

Berörda programråd och institutioner som bedriver utbildningar som har fått bristande kvalitet har lagt ner mycket tid och resurser för att genomföra förbättringar utifrån den kritik som Universitetskanslersämbetet riktat.

Utredningsuppdrag avseende programdimensionering för utbildning på grund-och avancerad nivå

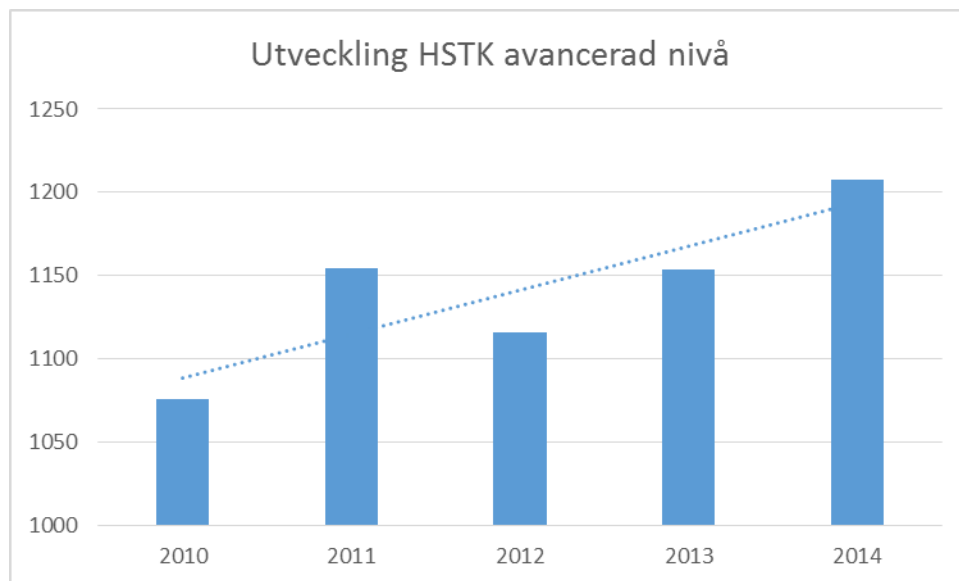
Grundutbildningsnämnden fick i början av 2014, ett uppdrag av dekanus att bereda ett underlag till fakultetsnämnden om vilka utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå fakulteten långsiktigt bör bedriva. Uppdraget initierades med anledning av att utbildningsuppdraget som medicinska fakulteten har under de närmaste åren kommer att överstiga fakultetens takbelopp om inga åtgärder genomförs. En rapport lämnades under hösten till fakultetsnämnden. Rapporten kommer att ligga till grund för eventuella förändringar inför budget 2016.

Grundutbildningsnämnden/Utbildningsstrategiska nämnden

Under vårterminen har Grundutbildningsnämnden arbetat vidare med åtgärder för att komma till rätta med återkommande kritik i Studentfallsskrivelsen och Studiebarometern. En åtgärd som nämnden beslutade vid sammanträdet i maj var att alla kurser vid Medicinska fakulteten ska kommunicera och exemplifiera förväntade studieresultat/mål till studenterna vid kursstart och att dessa ska synliggöras i schemat från och med höstterminen 2014. En uppföljning av beslutet visar att åtgärder inte genomförts, påminnelse har därför skickats ut. En ny uppföljning kommer att ske i slutet av vårterminen 2015.

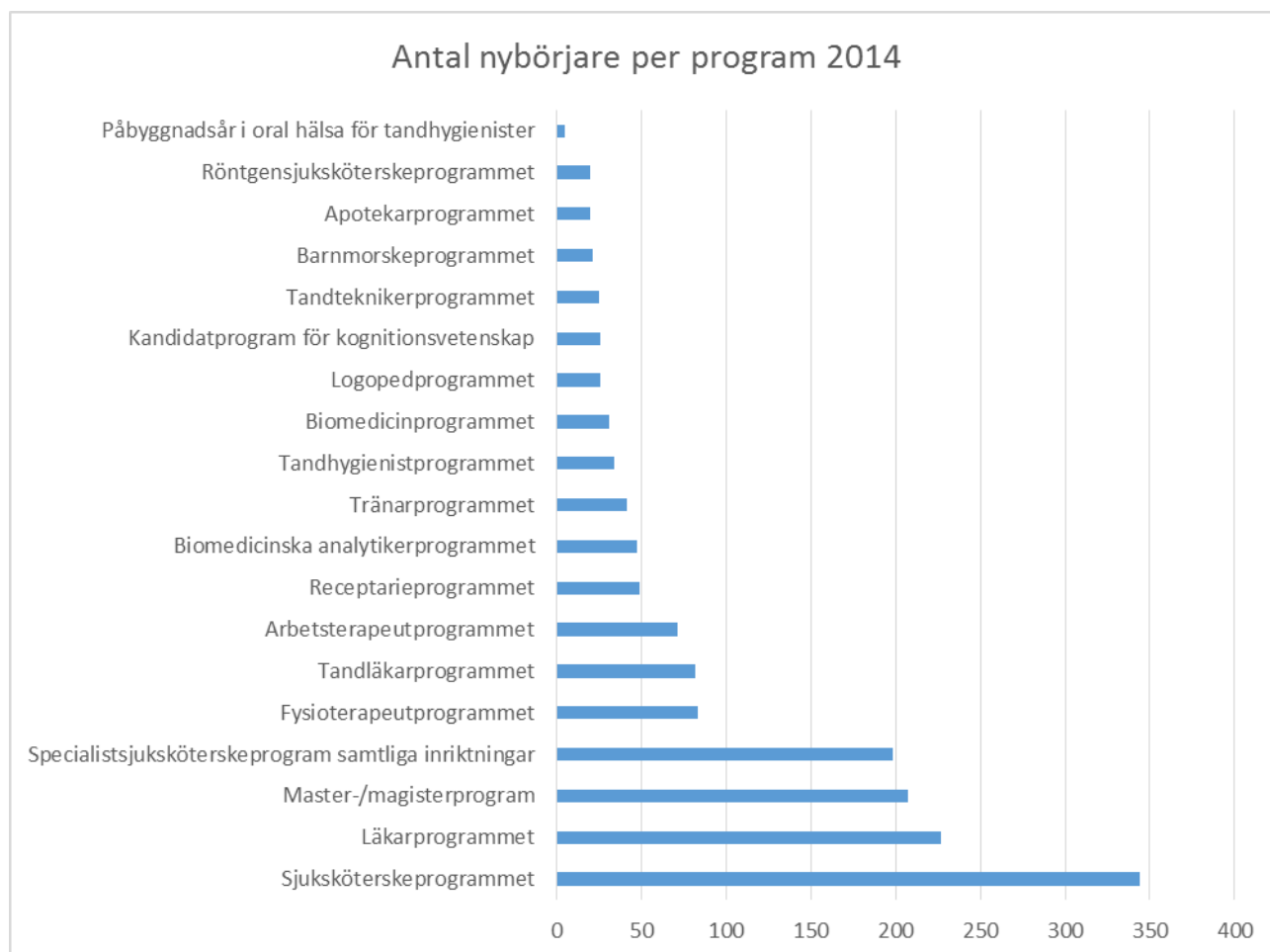
Vid i stort sett samtliga sammanträden under året har arbetsgrupperna som arbetat med åtgärder för bristande kvalitet vid UKÄ:s kvalitetsutvärdering rapporterat sitt arbete till Utbildningsstrategiska nämnden (och även Fakultetsnämnden) och Kvalitetsrådet har bistått med råd i arbetet med åtgärdsplaner.

Sammanställning

Figur 5.2. Utveckling helårsstudenter per kalenderår på avancerad nivå. Källa: Fokus

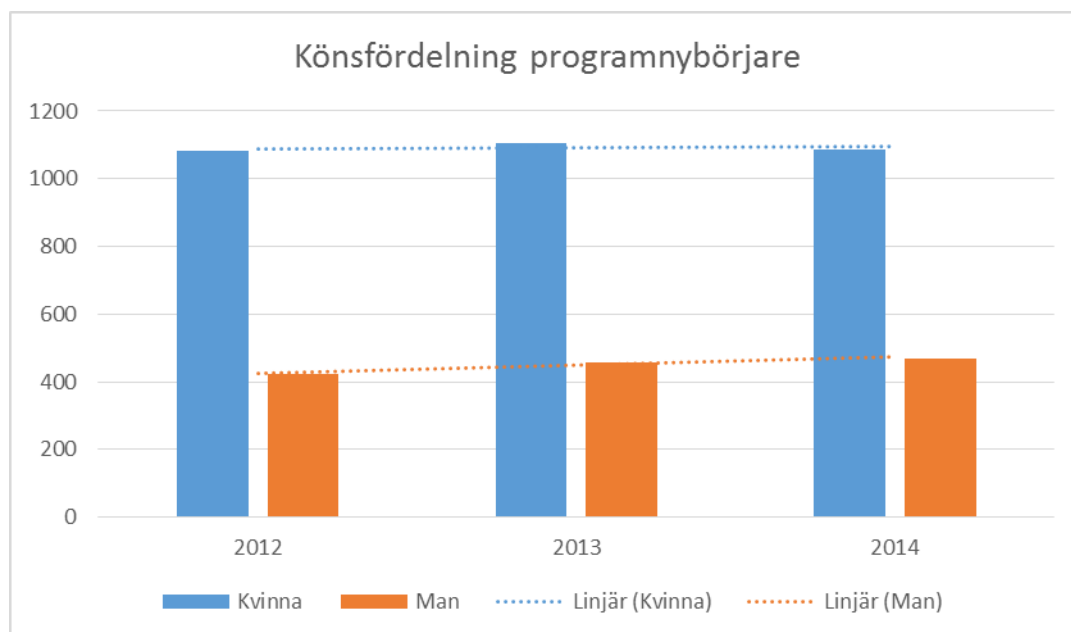
I figur 5.2 ovan kan utläsas en relativt stor årlig variation av antalet helårsstudenter på avancerad nivå inom fakulteten. Den största skillnaden är mellan år 2011 och 2012. En av orsakerna till denna skillnad är att läkarprogrammet förändrade en kurs på 35,5 hp från avancerad nivå till grundnivå. Masterprogrammet i folkhälsovetenskap har också ett tapp från 62 HSTK 2011 till 28,5 HSTK 2012. Ökningen mellan 2013 och 2014 kan delvis förklaras med att läkarprogrammet ökade med 29 HST. Likaså har logopedprogrammet ökat med 15 HST, vilket procentuellt motsvarar den största ökningen inom programmen.

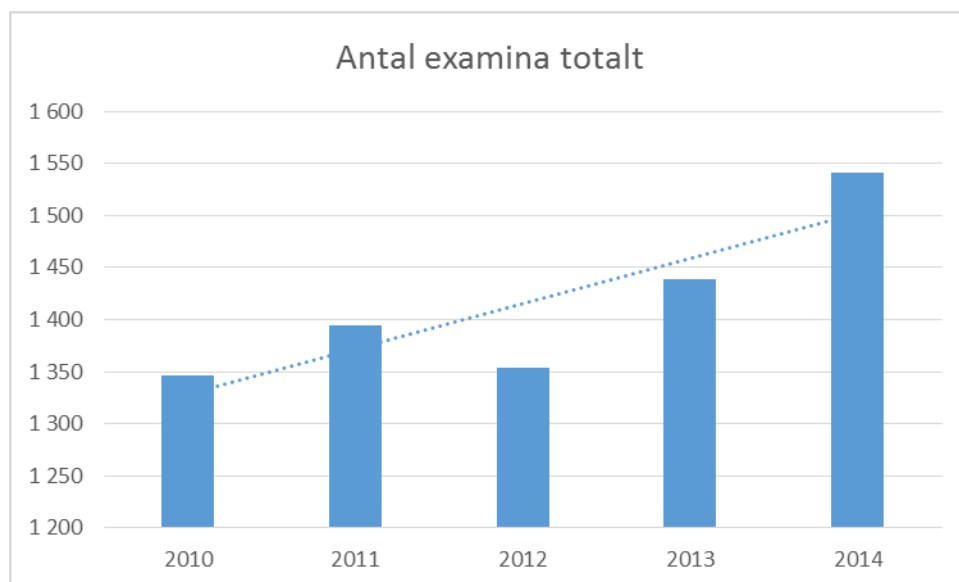
Figur 5.3. Antal programnybörjare 2014. Källa: Fokus

Under 2014 var det 1 557 programnybörjare vid fakulteten. Sjuksköterskeprogrammet har flest antal nybörjarstudenter under 2014.

Figur 5.4. Könsfördelning registrerade studenter 2014. Källa: Fokus

Könsfördelningen för programnybörjare visar, i likhet med de senaste fyra åren, att en stor majoritet av nybörjarna är kvinnor.

Figur 5.5. Antal avlagda examen 2010-2014. Källa: Fokus

Antal avlagda examina har ökat mellan 2010-2014, där den största ökningen har uppkommit mellan åren 2013 och 2014, då 102 fler erhöi examina från utbildningar vid fakulteten. En av förklaringarna till den relativt stora ökningen är att vid sjuksköterskeprogrammet ökade antalet examina från 290 till 412 mellan åren 2013 och 2014. Även inom fysioterapiprogrammet ökar antalet examina med 41 mellan dessa år. Logopedprogrammet minskar antalet examina med 46 under dessa år. Detta beror främst på att ingen student gick sista terminen under år 2014.

Internationalisering

Medicinska fakulteten har idag ett antal formella avtal som gör det möjligt för studenter och lärare att söka medel för kortare och längre utbyten i annat land. Det finns Nordplussamarbete med ett 30-tal orter i hela Norden för de olika utbildningsprogrammen. Vidare har fakulteten ett 30-tal Erasmusavtal med olika europeiska universitet och högskolor. Inom fakulteten finns också 4 pågående Linnaeus Palme-samarbeten. Utöver detta har fakulteten 10 bilaterala avtal med bl.a. USA, Kanada, Indien, Vietnam, Bosnien-Herzegovina och Kamerun, dessa gäller för läkar- och sjuksköterskeutbildningarna.

Under 2014 har läkarprogrammet sett över samtliga avtal med avseende på mobilitet och faktiska utbytesmöjligheter för studenterna. Utifrån denna översyn kommer programrådet att besluta om det fortsatta internationaliseringsarbetet på programmet i februari 2015.

Fakultetens internationella kommitté har under 2014 arbetat med att ta fram en internationell strategi av utbildningarna för fakulteten. Strategin kommer att fastställas under våren 2015. En representant för enheten för epidemiologi och global hälsa, har representerat fakulteten vid Umeå universitets delegationsresa till Indien i december. Resan var en del av projektet "En lärosätessatsning på Indien", som är kopplat till Umeå universitets internationaliseringsstrategi. Fakulteten har anordnat en årligen återkommande halvdagsintroduktion till utlandsstudier där det informerades om resemedicin, försäkring och säkerhet samt kulturella möten. Ett 15-tal studenter mötte upp. På grund av den låga uppslutningen och efter samråd med studenterna kommer introduktionen att på försök hållas kvällstid vid nästa tillfälle. Information om utlandsstudier ges även terminsvis på de olika programmen.

Under 2014 sjuksattes en ny webbsida för internationalisering med två ingångar, en för lärare och en för studenter.

Program	Inresande		Utresande	
	2014	2013	2014	2013
Arbetsterapiprogrammet	2	2	4	2
Biomedicinska analyt. progr.	0	4	3	1
Biomedicinprogrammet	0	4	0	1
Fysioterapiprogrammet	9	14	33	29
Logopedprogrammet	0	0	0	0
Läkarprogrammet	8	13	59	79
Sjuksköterskeprogrammet	22	11	38	45
Tandläkarprogrammet	2	2	8	2
Tandhygienistprogrammet	0	0	1	0
Tandteknikerprogrammet	0	0	3	1
Summa	43	50	149	160

Figur 5.7. Uppgifterna är hämtade från utbildningsprogrammets internationella kontaktpersoner.

6 Kommunikation

Nyheter

Externt: Pressmeddelanden forskning, utbildning

Under 2014 publicerades och distribuerades 137 pressmeddelanden från fakulteten via Umeå universitet och distributionstjänsten Mynewsdesk. 68 av dessa presenterade doktorsavhandlingar som lagts fram under året. Övriga pressmeddelanden rörde nyheter om utbildning, priser,

publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter, tilldelningar av forskningsmedel med mera. Totalt översattes 33 pressmeddelanden till engelska och skickades ut via internationella kanaler.

De fem mest lästa pressmeddelandena av journalister/redaktörer via Mynewsdesk

- Föräldrarnas utbildning och ekonomi påverkar överlevnad vid typ 1-diabetes, 533 läsningar, avhandling.
- Låga kortisolnivåer kan öka risken för depression vid bipolär sjukdom, 189 läsningar, studie.
- Ohälsosam livsstil ökar risken för cancer, 181 läsningar, avhandling.
- Smärta och funktionsstörningar i käkssystemet påverkar kvinnors livskvalitet, 176 läsningar, avhandling.
- Umeåforskare hittar medel mot resistent tumörer, 141 läsningar, studie.

Pressmeddelanden om avhandlingar 2012-2014

	2014	2013	2012	Genomsnitt 2012-2014
Antal				
Pressmeddelanden	68	81	63	71
Procentandel av antalet disputationer	87,2	94,2	79,7	87,7

Fortlöpande under året har nyheter skickats både externt och internt vid Universitetskanslersämbetet utvärderingar. En rapport utarbetades om mediaarbetet i samband med Universitetskanslersämbetet utvärdering, med tyngd på utvärderingen av läkarprogrammet. Beskrivning av processen kring pressarbetet vid utvärderingarna togs fram för medicinska fakulteten.

Interna nyheter

Satsning på ökat nyhetsflöde i Aurora. Nytt om utlysningar fick ett eget nyhetsflöde.

Kommunikation forskning

Forskningens dag

Infektioner i fokus var temat för Forskningens dag 2014 som hölls i Umeå den 23 februari. Dokumentation av Forskningens dag i sammanställs i bokform.

Öppen föreläsning

En kvällsföreläsning för en intresserad allmänhet om ebola – epidemin, sjukdomen och hur vi förbereder oss. 30 oktober i Sliperiet.

Forskarblogg

Jenny Löfgren, Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap.
Maria Nilsson, Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin.

Vetenskapsluncher

Ingeborg Nilsson, arbetsterapi: *Äldres delaktighet i kulturella aktiviteter kan underlättas med modern teknik.*

Urban Janlert, folkhälsa och klinisk medicin: *Blir man frisk av att sjunga i kör?*

Anncristine Fjellman-Wiklund, samhällsmedicin och rehabilitering: *Hälsa för musiker – då blir det ljuv musik.*

Kommunikation utbildning, studentrekrytering

Samordning av fakultetens deltagande vid Informationsdagen 26 februari. Informationsdag T1 vid terminstart vår och höst. Rekrytering av studentambassadörer och utbildningsinsats för universitetets mässteam, hösten. Planering och stöd vid sommarringning för sju av programmen.

Student för en dag/studiebesök – under året ville 44 personer (16 personer ht 2013) besöka program vid medicinska fakulteten. De mest efterfrågade programmen var: Läkarpogrammet: 10, Tandläkarpogrammet: 9, Sjuksköterskeprogrammet: 7, Biomedicinprogrammet: 6.

Start av aktivitet med programambassadörer, som innebär att studenter kan åka till sina hemgymnasier för att berätta om sina studier vid Umeå universitet. I första hand prioriteras studenter vid arbetsterapeutprogrammet, biomedicinprogrammet, biomedicinska analytikerprogrammet och tandteknikerprogrammet.

Webb

Fortlöpande utveckling och uppdateringar av programsidor, bland annat nytt innehåll med fakta och intervjuer för att väcka intresset för forskning, liksom för några program intervjuer under rubriken Det här kan du jobba med.

Fortlöpande utveckling och uppdateringar av fakultetens externwebb.

Aurora – uppbyggnad av webbsidor för Medicinska fakulteten, inklusive flytt av information om råd, kommittéer och nämnder från extern webb till Aurora.

Övrigt

Stöd vid framtagande av informationsmaterial som annonser och roll ups.

Kommunikationsplan för ombyggnation av biologihuset samt intern central nyhet i oktober.

Viktiga händelser i urval

Januari

15 januari, de första studenterna inom den regionaliserade läkarutbildningen examineras.

21 januari, Solbritt Rantapää-Dahlqvist deltar i en stor internationell studie om nya behandlingsmöjligheter vid reumatoid artrit, som publicerar nya forskningsrön i tidskriften Nature.

29 januari, Umeå Biotech Incubator tilldelas 15 miljoner kronor från Erling-Persson-Stiftelse för att främja forskning inom livsvetenskaperna.

Februari

13 februari, Erik Johansson får Edlundska priset av Kungliga Vetenskapsakademien, för hans utveckling av banbrytande biokemi och grundläggande upptäckter inom området eukaryot DNA-replikation.

Mars

11 mars, forskare vid medicinska fakulteten medverkar i ett upprop angående skapandet av en global folkhälsorörelse i tidskriften the Lancet.

12 mars, Pernilla Wikström tilldelas Cancerfondens Senior Investigator Award för sin forskning kring utvecklingen av metoder för att förutsäga tillväxten av prostatacancer.

14 mars, företaget Betageon AB i samarbete med Baltic Bio aviserar påbörjandet av tester av ett nytt läkemedel mot diabetes på människor.

31 mars, Emmanuelle Charpentier tilldelas Göran Gustafssonpriset för sina upptäckter om bakteriell immunitet.

31 mars, Anders Olofssons forskargrupp presenterar nya forskarrön om hur specialdesignade antikroppar kan riktas mot Alzheimers och Parkinsons sjukdom i tidskriften PLoS One.

31 mars, Joacim Rocklöv presenterar ny delrapport från FN:s klimatpanel, som offentliggjordes i Yokohama, Japan den 31 mars 2014.

April

30 april, barnmorskeutbildningen vid medicinska fakulteten bedöms hålla hög kvalitet, enligt Universitetskanslersämbetet.

Maj

7 maj, biomedicinprogrammet vid medicinska fakulteten får högsta betyg av Universitetskanslersämbetet.

26 maj, tio miljoner kronor från VINNOVA bidrar till förbättrade möjligheter att samla spetskompetens från hela landet för att utveckla och implementera behandlingsmetoder för cancerpatienter vid Norrlands universitetssjukhus.

28 maj ges Görel Bohlins pris för framstående genusforskning till Katarina Hamberg, professor i allmänmedicin.

Juni

11 juni, Anna Nordström vid Idrottshögskolans forskningsnätverk beviljas 4 000 000 kronor från familjen Kamprads stiftelse för forskning om de äldres hälsa.

18 juni, industrimannen Carl Bennet finansierar medicinsk forskning i form av en professur i medicinsk teknik och stöd till forskning inom förebyggande av hjärt-kärlsjukdom samt thoraxkirurgi. vid Umeå universitet.

18 juni tilldelas Nawi NG Fernströmpris till "yngre, särskilt lovande och framgångsrike forskare" för folkhälsoforskning i fattiga länder.

17 juni, Infektionsforskning vid UCMR får fortsatt Linnéstöd på 45 miljoner för en andra femårsperiod.

24 juni tilldelas Emmanuelle Charpentier Dr Paul Janssen Award for Biomedical Research.

24 juni tilldelas Ole Suhr Svenska Läkarsällskapets jubileumspris för sin forskning om familjär amyloidos med polyneuropati, den s.k. Skellefteåsjukan.

September

1 september, Andrew Pruszynski vid IMB, deltar i en studie om nya resultat kring fingertopparnas funktion och förmåga, som publiceras i tidskriften Nature Neuroscience.

5 september, Oskar Hemmingsson deltar i studie kring malignt melanom som publiceras i tidskriften Nature.

11 september, Thomas och Helena Edlund får Baltics samverkanspris.

15 september, Joacim Rocklöv deltar i en workshop om infektionssjukdomen dengue i Vita huset.

16 september, Mikael Wiberg utses till ny forskningssdirektör i Västerbottens läns landsting.

19 september, The Lancet hyllar svensk modell för allmänmedicinsk forskning.

23 september, PET-MR kameran, som förbättrar vården för patienterna i Västerbotten och leder till större forskningsmöjligheter, invigs.

Oktober

2 oktober tilldelas medicinska och teknisk naturvetenskapliga fakulteten tillsammans 57 miljoner kronor från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Ett av anslagen på 29 miljoner kronor går till Paulo Medini för forskning om hur hjärnans mikrokretsar kopplar information från våra olika sinnen.

5 oktober, Inför årets nobelpris skrev DN: "En favorit till medicinpriset är annars bakteriernas försvarssystem som blev forskarnas vassaste och mest precisa instrument för att klippa i dna och laga trasiga gener, och i framtiden bota genetiska sjukdomar. Tekniken kallas CRISPR-Cas9, och är ett nytt och riktigt hett forskningsområde. Emmanuelle Charpentier vid Umeå universitet och Jennifer Doudna vid University of California i Berkeley i USA är två av de tidigaste pionjärerna på området och solklara kandidater till priset. Fast kanske inte i höst".

9 oktober, Michael Dimitriou vid IMB, publicerar en studie om medvetna och omedvetna rörelser och reflexer i tidskriften Journal of Neuroscience.

13 oktober, forskare, Hugo Lövheim och Fredrik Elgh publicerar två studier som visar sambandet mellan herpesvirus och alzheimer i tidskriften Alzheimer & Dementia.

15 oktober, Vasili Haurylik, gruppleadare vid institutionen för molekylärbiologi och MIMS, utses till Ragnar Söderbergforskare och tilldelas 8 miljoner kronor.

15 oktober, en artikel som skildrar genetiken bakom osteoporos och nya samband kring förbättrade möjligheter att förebygga och behandla höft- och underarmsfrakturer, som utgår från ett samarbetsprojekt med forskare vid Sahlgrenska akademien, Ulf Lerner, senior professor vid både Umeå universitet och Sahlgrenska akademien samt med forskare vid Harvard Medical School i USA och Åbo universitet, publiceras i tidskriften Nature Medicine.

17 oktober, Nitesh Mistry i Niklas Arnbergs forskargrupp vid institutionen för klinisk mikrobiologi, enheten för virologi, publicerar framgångsrik forskning om ögonsjukdomen hemorrhagisk konjunktivit i tidskriften PLOS Pathogens.

18 oktober utsågs Susan Phillips och Börje Hörnlund till hedersdoktorer vid fakulteten.

22 oktober, Umeåstudie, ledd av Erik Rosendahl vid institutionen för samhällsmedicin och rehabilitering, rankas som en av de 15 mest betydelsefulla inom fysioterapiforskning.

27 oktober, Emmanuelle Charpentier tilldelas Jacob Heskel Gabbay Award i bioteknologi och medicin.

November

5 november, Cancerfonden delar ut 25 miljoner kronor till Umeå universitet.

6 november, Paolo Medini tilldelas ett stort anslag till framstående yngre forskare för sin forskning om hjärnan och kognitiva rörelser och upplevelser.

7 november, Pernilla Wikström tilldelas 34 mnkr av Stiftelsen för strategisk forskning för projektet Prediktion och monitorering av aggressiv prostatacancer.

10 november, Emmanuelle Charpentier, MIMS/UCMR tilldelas The Breakthrough Prize in Life Sciences. Detta mycket prestigefyllda pris som grundades 2013 av Sergey Brin och Anne Wojcicki, Jack Ma och Cathy Zhang, Yuri och Julia Milner, och Mark Zuckerberg och Priscilla Chan hedrar omvälvande framsteg för att förstå levande system och i förlängningen mänskligt liv. Emmanuelle fick priset tillsammans med Jennifer Doudna, University of California, Berkeley upptäckter om CRISPR-Cas9, bakteriernas försvarsmekanism som sedan upptäckten mycket snabbt blivit ett viktigt och exakt verktyg för att modifiera genomet i en mängd olika organismer, även mänskliga cellinjer. Varje pristagare tilldelas tre miljoner dollar vid en spektakulär ceremoni som TV-sändes i USA på Discovery Channel och Science Channel den 15 november och över hela världen på BBC World News den 22 november.

18 november, Avknopningsföretaget Lipigon Pharmaceuticals AB inleder samarbete med Astra Zeneca för att utveckla läkemedel mot förhöjda blodfetter.

25 november, Lars Nybergs forskarlag publicerar viktig studie kring åldersförändringar och hur dessa påverkar minnet i tidskriften Proceedings of the National Academy of Sciences.

December

2 december belönades en översiktsartikel om celiaki som årets bästa översiktsartikel i Läkartidningen vid Medicinska riksstämman 2014. Annelie Ivarsson var huvudförfattare och Olof Sandström medförfattare.

10 december tilldelar Vetenskapsrådet mer än 18 miljoner till klinisk behandlingsforskning vid Umeå universitet.

12 december belönar Hjärnfonden Peter Andersen med ett stort Ice Bucket Challenge-anslag till ALS-forskningen i Umeå.

16 december publicerar Beatrice Melins forskarlag nya forskningsrön om genetiken bakom gliom, den mest elakartade formen av hjärntumörer i Journal of the National Cancer Institute.